

MUSEENE I
SØR-TRØNDELAG

MUSEENE I
SØR-TRØNDELAG

Åpent informasjonsmøte 01.09.2025 Utvikling av Malmplassen

Museene i Sør-Trøndelag (MiST) – ett av Norges største museer

12 museer
32 besøkssteder
7 kommuner
284 ansatte
190 årsverk

Trondheim kunstmuseum

Mangfoldige MiST – 12 museer - 32 besøkssteder i 7 kommuner

- Sverresborg Trøndelag folkemuseum
 - Trondhjems Sjøfartsmuseum
 - Norsk Døvemuseum
 - SDS Hansteen
- Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum
 - Stiftsgården
 - Austråttborgen
 - Hannah Ryggen-senteret Brekstad
- Trondheim kunstmuseum
 - Gråmølna
- Museet Kystens Arv
- Orkla Industrimuseum
 - Rindal skimuseum
 - Gammelgruva
 - Thamshavnbanen
 - Meldal bygdemuseum
 - Steinparken

- Rørosmuseet
 - Smelthytta
 - Olavsgruva
 - Doktortjønna
 - Sleggveien
 - Bygningsvernsenteret
 - Avishuset Fjeld-Ljom
 - Røros kirke
 - Bergstadvandring
 - Ratvolden
- Kystmuseet i Sør-Trøndelag
 - Havbruksavdeling
 - Hemnskjela krigsminneutstilling
 - Dolm kirke og prestegårdshage
- Norges musikkmuseum
 - Ringve
 - Rockheim

• Justismuseet?

Prosjektet «Utvikling av Malmplassen»

Hva er egentlig et museum?

Et museum er en ikke-kommersiell, permanent institusjon i samfunnets tjeneste, som forsker på, samler, konserverer, fortolker og formidler materiell og immateriell kulturarv. Museene er åpne for publikum, tilgjengelige og inkluderende, og fremmer mangfold og bærekraft. De opererer og kommuniserer etisk og profesjonelt, legger til rette for bred deltakelse fra samfunnet og tilbyr varierte opplevelser for utdanning, underholdning, refleksjon og kunnskapsdeling.

Den offisielle norske oversettelsen av ICOMs internasjonale museumsdefinisjon (2022)
Kap.8 i ICOMS museumsetiske regelverk

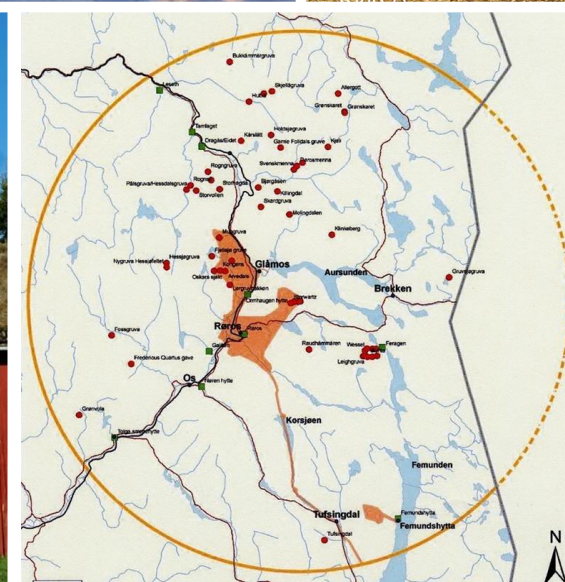
Røros
sentrum

Christianus Sextus gruver,
Røros

Oddentunet,
Nariordet, Os

Malmbygge ved Gløta smeltehytte,
Engerdal

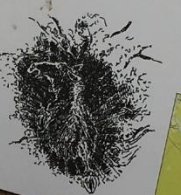

6 TRAPPING PITS

You are now standing next to a trapping pit that was built to capture moose or reindeer. This method of hunting game dates back to the Stone Age and was prohibited by law in the 1860's.

Trapping pits were built along game migratory routes and places where natural obstacles made hunting efficient. Usually, several pits were arranged next to each other to make up one trap. Where there were no natural obstacles, fences were built to drive the animals towards the traps. By Fingstveia, further south in Hålsøy, there are several more or less continuous capturing systems with over 60 trapping pits.

6 DYREGRÅV (fangstgrop)

Du står nå ved en dyregrav, som ble bygd for å fange elg eller villreier. Denne måten å fange vil på kan dateres helt tilbake til steinalderen. Fangstmetoden ble forbudt ved lov på 1860-tallet.

Dyregravene ble bygd langs viltets trekkveier og gjerne der naturlige hindringer gjorde jakt effektiv. Som regel ble flere felle graver samlet i en fangstlinje. Der det ikke var naturlige hindringer, ble de bygd opp med stakker av greier eller andre hindringer for å drive dyrene inn mot fangstlinjene. Ved Fingstveia finnes det fortsatt flere slike fangstsystemer med over 60 graver.

KUD - museumsoppdraget

Målene for bevilgningene til museer er å legge til rette for institusjonenes videre utvikling gjennom:

- solid kunnskapsproduksjon
- relevant formidling
- helhetlig samlingsutvikling
- trygg ivaretagelse
- aktiv samhandling

KLD/MD - verdensarvoppdraget

"Norske verdensarvområder skal utvikles som fyrtårn for den beste praksisen innenfor natur- og kulturminneforvaltning" (jf. St.meld.nr. 26 (2006-2007)).

Autorisasjon som besøkssenter verdensarv

KLD/STATSBYGG - Kobberverkseiendommen

Formålet med avtalen er å fastsette prinsipper og retningslinjer for drift, vedlikehold og istandsetting av statens fredete eiendommer etter kobberverket på Røros. Avtalen skal videre sikre ivaretagelsen av eiendommenes kulturhistoriske verdier i tråd med fredningsformålet og forpliktelsene etter verdensarvkonvensjonen. (...) Forvaltningen av statens eiendommer på Røros skal følgelig holde en høy standard.

*Foto: Hans Chr. Geelmeyden
1927, Rørosmuseets samling*

RØROSMUSEET

MUSEENE I
SØR-TRØNDELAG

RØROSMUSEET

MUSEENE I
SØR-TRØNDELAG

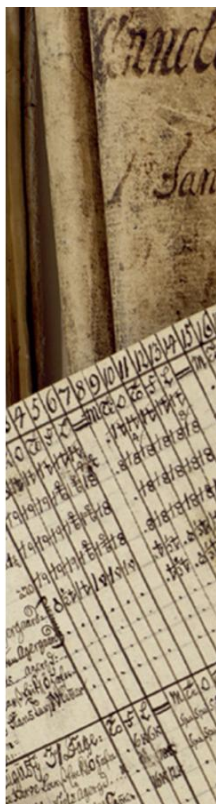
RØROSMUSEET

MUSEENE I
SØR-TRØNDELAG

STATSARKIVET I TRONDHEIM OG RØROSMUSEET

Røros kobberverks arkiv 1644–1777

Arkivet til Røros kobberverk er av nasjonal og internasjonal betydning.

Publisert 03.09.2012 | Sist endret 07.03.2018

Del

Arkivet er avgjørende for forståelsen av Verdensarven Røros bergstad og circumferensen på UNESCOs liste over verdensarvsteder. Arkivet tas inn som en del av Norges dokumentarv.

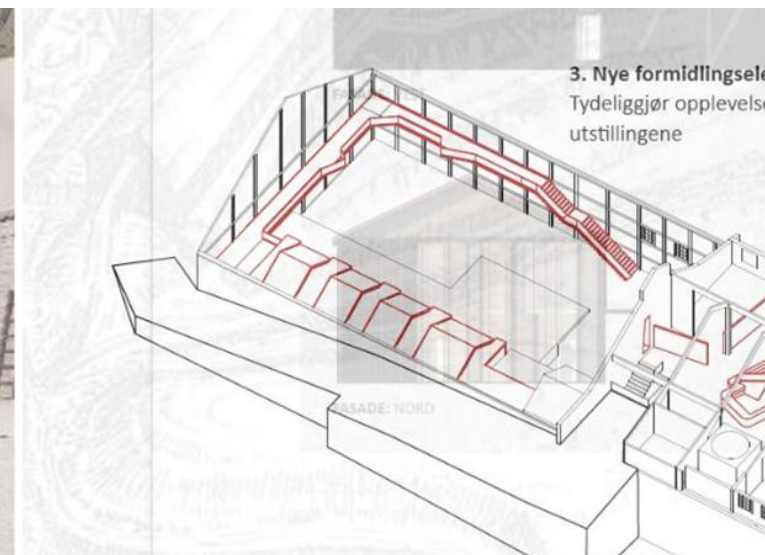

RØROSMUSEET

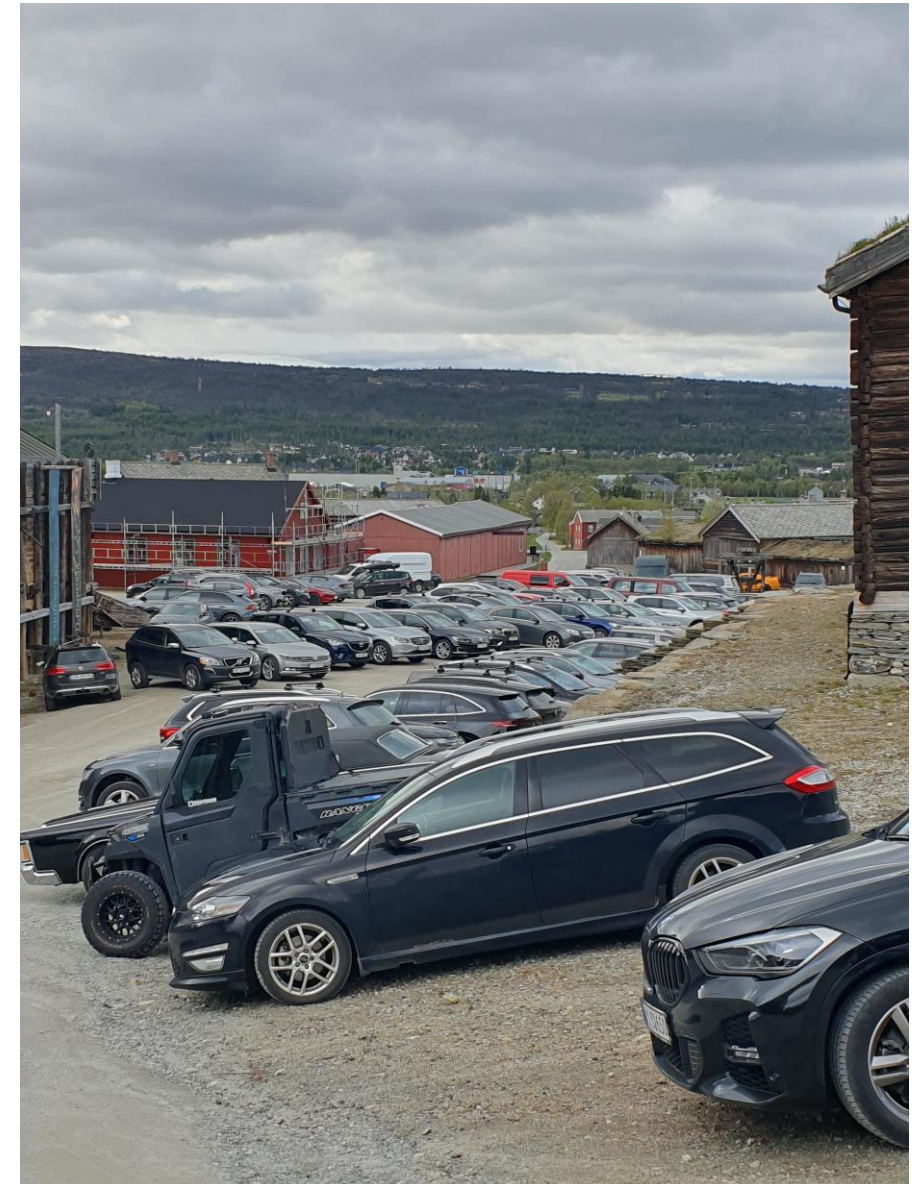
MUSEENE I SØR-TRØNDELAG

RØROSMUSEET

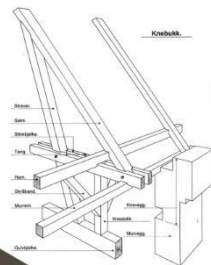
MUSEENE I
SØR-TRØNDELAG

The top photograph shows the interior of a traditional wooden building. A large, rustic stone fireplace is the central feature, with a wooden mantel and a large wooden beam structure above it. The walls are made of dark wood, and the floor is covered with a light-colored material. The bottom photograph shows a large wooden beam structure, likely a roof or ceiling, with a large window on the left side. The structure is made of dark wood, and the window has a grid pattern. The overall atmosphere is warm and rustic.

trekonstruksjon tilpasset snitt og inspirert av tradisjonelle teknikker

Trøndelag fylkeskommune	1.050.000
MiST felles EK	1.000.000
MiST/Rørosmuseet EK	1.000.000
MiST/Rørosmuseet EK fra 2024	500.000

Forankring og vedtak

Samarbeidsavtale med verdensarvrådet –
avtaleparter

Premiss i autorisasjonssøknaden –behov for mer
formidlingsareal.

Prioritert satsning i MiST – strategisk handlingsplan og
styrevedtak.

Røros kommunes handlings- og økonomiplan 2025-2028

Røros kommunes handlings- og økonomiplan 2025-2028:

«I Røros kommunes nylig vedtatte kulturstrategi er det et mål at Røros kommune skal bidra til å sikre re-autorisasjon og videreutvikling av verdensarvsenteret Røros bergstad og Circumferensen».

Framtidig autorisasjon av MIST/Rørosmuseet som verdensarvsenter krever økt formidlingsareal. Røros kommune skal sammen med regionale og nasjonale myndigheter bidra til å realisere dette gjennom planlagt prosjekt som omfatter ombygging av Smelthytta og et nybygg på Malmplassen. Verdensarvkoordinator skal bidra i dette arbeidet.

"Både Museene Arven og MiST har ambisjoner om realisering av betydelige investeringsprosjekt i perioden. Museene Arven har stedsutviklingsprosjekt i forbindelse med Nasjonaljubileet i 2030 på Stiklestad, og

MiST har et prosjekt ved Rørosmuseet i forbindelse med formidling av Verdensarven Røros og Circumferensen. Begge prosjektene er knyttet til konkrete årstall som betinger en aktiv rolle fra fylkeskommunen i denne handlingsplanperioden. Prosjektene omfang og totalrammer forventes avklart i løpet av 2025. Fylkestinget er tydelig på sin ambisjon om å delta i prosjektene og vil innarbeide konkrete beløp for sin andel, som er 1/6 av maksimal kostnadsramme, i framtidige økonomiplaner."

Regional plan for kulturmiljø i Trøndelag – 2022-2030

Vedtatt av Trøndelag fylkeskommune 15.12.21

Sammendrag mål og retningslinjer

Vi gjør oppmerksom på at vi bruker **begrepet kulturmiljø** som samlebetegnelse for **kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap.**

OVERORDNA MÅL OG RETNINGS-LINJER

I 2030 engasjerer trønderne seg i et mangfold av godt bevarte kulturmiljø.

- Vi legger FNs bærekraftsmål til grunn og at god forvaltning av kulturmiljø bidrar til bærekraftig samfunnsutvikling.
- Fylkeskommunen, Sametinget og kommunene ser kulturmiljø i sammenheng med andre samfunnsområder som folkehelse, friluftsliv, skole, reiseliv, landbruk, klima og miljø, brannsikring, og universell utforming.
- Fylkeskommunen, Sametinget, kommunene, museene og frivillige organisasjoner legger til rette for at alle kan engasjere seg i og ta ansvar for kulturmiljø. Vi legger et inkluderende perspektiv til grunn.
- Vi løfter fram verdensarven Røros bergstad og Circumferensen som et område for den beste praksisen i forvaltning, og formidling av natur- og kulturmiljø, og bringer erfaringene videre til andre.

Kulturstrategi for Innlandet fylkeskommune 2022-2026

3.5 Kulturarv

Delmål 3:

Arbeidet med Innlandets kulturarv skal konsentreres om nasjonalt og regionalt viktige og verdifulle kulturminner, slik at disse sikres og aktiveres som grunnlag for opplevelser og samfunnsutvikling.

Strategier:

- Bygge kompetanse for å løse nye forvaltningsoppgaver overført fra Riksantikvaren.
- Avklare kulturminnehensyn tidlig i planprosesser og bidra med god kunnskap i rådgiving og veiledning av kommuner og innbyggere.
- Prioritere arbeid som berører kulturmiljøer og kulturlandskap utpekt som viktige gjennom lovverk, i verdensarvområder, internasjonale konvensjoner og statlige og regionale satsinger og planer.
- Benytte teknologiske løsninger som gir gode forvaltningsverktøy.
- Løfte fram utvalgte kulturmiljø som arena for bærekraftig kunst- og kulturformidling.

Kulturstrategi for
Innlandet fylkeskommune
2022–2026(31)

